



Un moment característic de *La Passió d'Horta*. (Foto Barceló.)

Vietnam. I la seva Resurrecció torna a realitzar-se en les rialles dels infants, en la feina feta alegrement, sense vexacions ni amenaces, en la collita que la terra dona arreu any rera any. La Redempció adquireix així un sentit transcendent que s'evidencia tant al cristià com al no cristià; un sentit que més enllà del clam i del dolor deixa oberta una escletxa a l'esperança, a la comesa de l'home en aquest món, aquí i ara.

El caràcter de testimoni de *Cristò*, *misteri* ve subratllat per la gran qualitat estètica de l'espectacle; hom ha

cercat el llenguatge més escalent a cada escena, sigui per mitjà dels moviments dels actors, del relleu de llurs situacions, sigui per la utilització de diapositives o d'imatges cinematogràfiques. Enguany la figura de Crist ha estat interpretada amb una gran sobrietat per Joan Miralles, i Alex Aixelà i Ernest Serrahima tingueren cura de la narració, de la qual accentuaren tots els valors. *Cristò*, *misteri* és, però, el resultat d'un treball d'equip que endevinem perllongat i exigent, i al qual tots els components, del primer a l'últim, s'han llurat de cor.

AQUÍ NO HA PASSAT RES

L'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual havia d'estrenar durant el mes de març al teatre Romea. *Aquí no ha passat res*, de Joan Boier i Antich, «Premi Josep M. de Sagarra 1964», i *Antígona 67*, de Josep M. Muñoz i Puig, que guanyà el «Premi Josep M. de Sagarra 1965» amb el títol d'*Elis* i *Arbús*; cap de les dues obres, però, no ha estat autoritzada. Abans d'arribar la notícia de la no autorització limitarem a un assaig d'*Aquí no ha passat res*, i és sobre la impressió, sempre provisional, que hom pot treure d'un assaig, que escrivim aquestes línies.

Aquí no ha passat res és una obra de construcció desigual que se sosté mercès a l'autenticitat que en tot moment respira el personatge central. Sebastià és un home jove ofegat per la mesquinesa de l'ambient familiar, a la qual no es resigna: entre el cristianisme mecànic i egoista de la mare i la derrota moral del pare, que anys enrera havia militat a les esquerres, a Sebastià només se li ofe-

reix la possibilitat d'una vida plantejada sobre la lluita per la subsistència, sense cap sentit i sense cap horitzó. Sebastià escapa d'aquest atzucac mitjançant la fugida a la ciutat: aquí, endut sempre per l'afany de trobar un ideal que el justifiqui davant ell mateix i davant els altres, ingressa en una organització clandestina i comet un atemptat. A la cèl·la de la presó, mentre espera d'ésser ajusticiat, les veus de tots aquells qui amo llurs consells l'han menat a la ratlla de la mort retrunyien dintre seu amb una insistència obsessiva. Els tres actes de l'obra són massa dissemblants perquè la unitat no se'n ressentí: el primer, que és el millor, ens traeix una realitat atentament observada per l'autor, donada d'una manera directa i alhora intencionada; en canvi, el segon, ja Sebastià a la ciutat, resulta més convencional. *Aquí no ha passat res* es clou, però, amb unes escenes on el subjectivisme de Sebastià ens arriba amb una gran expressivitat; i deixa

penjat l'interrogant d'aquella lluita que el protagonista ha emprès per trobar un sentit a la vida, per alliberar-se de tots els convencionalismes que li han estat proposats i que, a la fi, l'han dut, atònit, desorientat, davant la mort. L'obra hauria estat dirigida per Josep A. Codina i protagonitzada per Julià Navarro, dos noms ben coneguts del nostre teatre independent. — XAVIER FABREGAS.

EL TEATRE DE VÍCTOR CATALÀ A L'ESCENARI

El teatre de Caterina Albert, cal situar-lo històricament a l'hora que fou produït: entre 1898 i 1901. Atesa la seva extensió, cal reconèixer que aquest teatre és molt exigü: set monòlegs — «caganlus» dels gèneres dramàtics, com l'autora els anomenà —, i un «quadre» en un acte. Per a l'escriptora l'aventura teatral no passà d'un mer temptelg, que abandonà en constatar les insalvables dificultats que li barraven el pas a l'escenari. Si el teatre de Caterina Albert és breu, això no vol pas dir que manqui d'intensitat. Ben al contrari: quatre dels monòlegs — el monòleg fou un gènere en voga al final del XIX i al començament del XX: recordem els de Santiago Russinyol i d'Apel·les Mestres per citar només dos autors que el sovintejaren —, poden ben bé posar-se costat per costat de les notables narracions breus de l'escriptora. Aquests monòlegs són *La tieta* i *La vespa*, publicats dins les «Obres completes» de Víctor Català, i *La infanticida*, representat arran de l'homenatge celebrat al Palau de la Música Catalana, els quals poden ésser considerats narracions explicades en veu alta per llurs protagonistes; en canvi a *Germana Pau*, també a les «Obres completes» l'acció no és explicada, sinó que té lloc en el transcurs escènic, i és, per això mateix, el més autènticament teatral de tots els monòlegs de Caterina Albert. En aquests quatre monòlegs, la personalitat de l'autora hi és d'una manera íntegra; especialment les protagonistes de *Germana Pau* i *La infanticida* tenen tota la terrible complexitat dels personatges creats per Caterina Albert: hi ha en elles aquest punt de satanisme que les empeny al mal, fins i tot contra llur pròpia voluntat, i que aconseguix, més enllà d'una truculència latent, de corriaçar el lector o l'espectador. En els personatges de Caterina Albert la bondat és una feblesa o, més encara, una mancança: si són bons és perquè són benèfics. D'aquesta visió de la natura humana essencialment pessimista neix la força de les criatures de l'escriptora, que traspas-

deixi els límits d'un naturalisme
estret, on per adscripció literària
un estat situades.

de commemorar el primer an-
niversari de la mort de Caterina Al-
bert. Josep Miracle i Màrius Cabré
obren una mostra d'aquest teatre
al qual ens acabem de referir breu-
ment (Palau de la Música Catalana,
19-21-67). Al nostre entendre, la illu-
stració ben comprensible, d'oferir un re-
pertori d'obres totalment inèdites ha
prevalegut, a l'hora d'efectuar una
selecció, sobre unes consideracions de
qualitat estricta, la qual cosa ha per-
judicat el to de la representació. Així,
els quatre monòlegs publicats a les
«Obres completes», però mai no repre-
sentats, han estat bandejats en aque-
sta ocasió. I ens trobem que de les
seves representades només el monò-
leg *La infanticida* s'escau dins la te-
màtica que interessà l'autora de ve-
stir: els altres monòlegs, *Verbagàlia*
i *Les cartes*, no passen d'un pur
 joc d'entreteniment, escrit amb molta
gràcia i desimboltura però de molt
poc gruix. Finalment hem de dir que
el quadre dramàtic *L'alcavota*, que
obrigués la sessió; hauria valgut més
seixar-lo de banda; la malaptesa de
Caterina Albert a menar el moviment
escènic hi és evident; el diàleg esdevé
convencional i el tema escollit potser
massa anacrònic. En aquest cas —com
passa també en *Pere Màrtir*, l'altre
monòleg de les «Obres completes»—
l'aportació d'elements dramàtics, en
no assolir veritable grandesa, forneix
un conjunt truculent mancat d'alè i
de viabilitat.

El muntatge de les obres, que signa
Màrius Cabré, l'escenografia, els
dissenyos, foren lamentables. I ho fou
també la interpretació, tot sovint pos-
sible mercès als esforços d'un apunta-

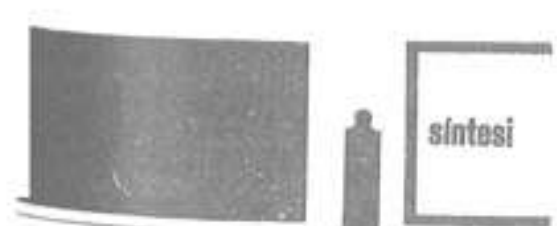
dor titànic i implacable. Se salvaren
d'aquest desori general alguns actors
que saberen comprendre llurs papers i
recrear-los. Així, cal remarcar la in-
terpretació que féu Rafael Anglada
del mut de *Verbagàlia*; la d'Àngels
Moll, que tingué al seu càrrec el mo-
nòleg *La infanticida*; i la d'Elisenda
Ribas, perfectament encaixada en
l'últim personatge de *Les cartes*. El

públic, escassíssim, aplaudí al final
de cada peça, així com el parlament
inicial de Josep Miracle i les poesies
que per a aquesta ocasió escriví Mà-
rius Cabré, i que recità ell mateix.
Sense voler treure a aquest home-
natge la seva significació, no podem
sinó desitjar una nova i més repetida
incorporació del teatre de Caterina
Albert als escenaris catalans.—X. F.

TEATRE LÍRIC

La Gran Companyia de Sarsuela de
Joan Gual ha fet unes representa-
cions de teatre líric al Romea, que
cal destacar pel fet d'ésser absent
deis escenaris comercials de Barce-
lona, malgrat el seu interès intrínsec
i l'exigència d'una tradició ben defi-
nida i d'un públic; no solament d'un
públic nostàlgic, sinó també d'un de
jove, tant a Barcelona com a les co-
marques. El 17 de març havia de pre-
sentar-se la Companyia amb la sar-
suela en un acte *El somni de la
innocència*, lletra de Conrad Colomer
i música d'Urbà Fando, que data de
la darrerla del segle passat, i *El tim-
baler del Bruc*, estrena, amb lletra
de Vanleyva —pseudònim de Pere
Gill— i música d'A. Cobi Grau. La
representació d'aquestes obres, però,
no fou autoritzada, per la qual cosa
la Companyia no pogué presentar-se
fins l'endemà, dia 18; ho féu amb la
reposició de *La Legió d'Honor*, sar-
suela amb lletra de Victor Mora i Al-
zinellas i música de Rafael Martínez
Valls, que havia estat estrenada el
1930. El dia 19 es representà *Cançó*

d'amor i de guerra, dels mateixos
autors, obra estrenada el 1926, i que
és, potser, l'única habitual de reper-
tori en el seu gènere. El Romea en-
registrà bones entrades, i les obres
foren presentades amb força digni-
tat: Joan Gual, Cristòfor Massana,
Lina Richarte, Pilar Segura, Antoni
Lluç, M. Sánchez i Núria Gill en-
capçalaren una companyia ben con-
juntada. La precipitació amb què
aquesta breu reparició fou prepa-
rada, unes possibilitats econòmiques
força limitades i d'altres factors
comportaren sens dubte que a l'es-
cenari tot es desenrotllés com si els
darrers trenta anys no haguessin
aportat res de nou. Si el nostre gè-
nere líric ha d'ésser revalorat, i
creiem que bé val la pena d'intentar-
ho, caldria dur a terme una reno-
vació a fons, incorporar-hi nous ele-
ments i noves tècniques. A la Com-
panyia que hem vist al Romea hi ha
persones prou capacitades —pensem
en el seu director, Pere Gill— per
a plantejar-se aquesta comesa amb
les exigències necessàries.—X. F.



síntesi

Editorial
Nova
Terra

DISTRIBUCIÓ:
HOGAR DEL LIBRO
Vergara, 3 - BARCELONA-2

fiesta del llibre

2 NOVETATS QUE MARQUEN
UNA FITA DINTRE DE LA LI-
NIA DE LA COL·LECCIÓ.

1967

EL SOCIALISME
Georges Bourgin i Pierre Rimbart

Quan tothom es diu socialista,
cal tractar de definir què és
l'autèntic socialisme: una for-
ma de societat imposada pel

mateix curs de la història i que
té com a objectiu primordial
la societat sense classes.

REFLEXIONS SOBRE LA QÜESTIÓ JUEVA
Jean-Paul Sartre

La lúcida crítica d'unes acti-
tuds racistes fonamentada en
plantejaments religiosos. Per
a Sartre, l'antisemitisme no

és pas una opinió ni una idea:
és una actitud inhumana que
té totes les traces d'una pas-
sió, d'una afecció d'odi o de
còlera.

